

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50
Egy óra 1.—
Egyen szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főpiaz, a város-
házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos példát
soronként 5 krajával
számítanak.

A telepítések formulái.

Debreczen, június 28.

(D.) A kormány ama terve, hogy bankok nagy birtokokat a magyar földmivelő nép közt, parcellázva, amortisációra osszanak föl, sokkal fontosabb mintsem hogy a fölött csak ugy könnyedén átsiklani lehetne. De hát nincs is panasz, mert ugyanesak minden oldalról hozzá beszélgetnek, helyeslven és nem helyeslven, tanácsokat adván és nem adván.

A „Köztelek“ hasábjain szintén olvastunk egy tanácsot, mely tanács azonban véleményünkkel nem találkozik. Nem mintha éppen csak a „Köztelek“ tanácsa nem találkoznék véleményünkkel, de mivel hogy ez, mint szaklap szerepel hozzájárulására az illető körök talán súlyt fektetnek s éppen ezért tartjuk szükségesnek ellenvéleményünket elmondani.

A „Köztelek“ ugyanis azt tanácsolja, hogy a birtokok a föld népének, ne örök áron hanem csak haszonbérbe adassanak. Indokai hosszadalmasak, de röviden megdönthetők. Holdanként ugyanis 10 frt évi haszonbért javasol. Nos hát ennyiért körülbelül örök áron is megvehetik és ezzel minden további indoklás megvan döntve. Nem is annyira a dolog lényege ez, mint inkább formai kérdés, a mi felett

pedig leginkább szeretnek parlírozni az emberek. A lényeg az: helyes-e, elfogadható-e a telepítési eszme?

Mióta az idevágó legutóbbi cikket megírtam, sokat gondolkoztam e tárgy felett s ama kibontakozáshoz jutottam, hogy a telepítés mikéntjétől függ minden. Hogyan akarják azt foganatosítani? Ez itt a kérdés. Mert lehet foganatosítani jól is lehet belőle áldás, de lehet foganatosítani rosszul és lehet belőle átok.

Akik ezt tervezik, bizonyára értenek a dologhoz annyit mint mi, tapasztalásuk is bizonyára van annyi mint nekünk, sőt számító eszköz talán több is. Ámde több fej többet gondol és miért ne mondhatnók el a magunkét?

Van pedig különböző karakterű ember a földmivelők között is; hasznos, hasznosabb és leghasznosabb, haszontalan, haszontalanabb és leghaszontalanabb. Az első kategóriához tartozandók minél kevesebben fognak telepítésre pályázni, mert azok érvényesíteni tudják magukat otthon is, a második kategória azonban czokmókostól talpra kerekedik ha . . . ha az előintézkedések nem lesznek praktikusak.

Azt hiszem, ezen telepítési tervezetnél a kvalifikáció kérdése mellőzhetetlen és egyes egyedül az lehet hivatva arra, hogy a

telepítést az ő rendes korlátai közé szorítsa s a beállható zavaroknak elejét vegye. Megállapítani ugyanis hogy telepítésre mely vidékekről és mily elemek számíthatnak. Küldessenek ki összeíró bizottságok, mint ahogy ez a választók összeírásánál foly, állítsák össze a telepítésre alkalmasak névsorát és számát s ezek közt sorshuzás döntsön.

Ezen intézkedést megelőzően pedig szigorú rendelet adassék és hirdettessék, hogy miután a telepítésre alkalmas egyének névsorát küldöttségek fogják összeállítani, mindenki, aki ily névsort készít, vagy aláírásokat gyűjt, száz forinttól ötszáz forintig, esetleg egy hónaptól egy évig terjedhető elzárással fog büntettetni.

Ez a fő! hogy a telepítés minden zavar és talprakerekedés nélkül, áldásoson folyhasson le, szigorú rendszabályok szükségesek.

Hogy az a tömérdek latifundium mely Magyarország becsületének nagy részét képezi, az előhaladásának s a nép boldogulásának útját állja, arra megvan a szomorú bizonyítékok sorozata. Vannak városok, melyek latifundiumokkal körülvéve egyáltalában haladásképtelenek, míg ellen-

T Á R C Z A.

Bezerédi.

(Népballada.)

. . . Bög az ágyu torka,
Pattog kartács, bomba.
Nyalka kurucz vezér, Bezerédi Imre
Vitéz szillya fajta,
Villámlik a kardja,
Bübáj a pánczélya, nem járja a golyó.

Kuruczoknak ege sötétül, sötétül,
Ragyogó szép csillag szalad le az égről —
— Trencsénnek mezőjét piros vér előnti.
A német ontotta, labancz fakasztotta.

Haragos Uristen, hol van a menyköved?
Ihol Bezerédi megy hitet cserélni.
A lovad patkóján vérpatak fakadjon,
Minden lépted átkos, Hiteszegett pártos!

. . . Bög az ágyu torka,
Pattog kartács, bomba.
Labanczoknak élén Bezerédi Imre;
Süvöltözö szélben lobog kacagánya,
Mosolyog a vezér: a golyó nem járja.

— Ihol ni! szikrát hány pej lovad patkója,
Ihol, ni! a menykö csapkod ki alóla.
— Aruló kezében a kard náddá vála . . .
. . . Busul Bezerédi mely tömlöczbe zárva.

Hej, te nyalka vezér, Bezerédi Imre!
— Hideg száma zörög, rozsdás békó csörög . . .
— Nem járja a golyó, a kartács a tested,
De a bakó bárdja,
Az talán csak járja!

. . . Piros az égája hasadó hajnalra.
— Hej de hüvös a lég, kora még a reggel —
— Holló, varju károg — de magas a pözna,
Bezerédi Imre feje néz le róla!

. . . Én uram Istenem! miért teremtsz ilyet,
Hazát elárulót, csak kötélre való?
Vagy ha már teremtsz — vesszen az ebanyja!
Mért teszed ily széppé, daliás vitézzé?
Vértesy Jenő.

A ki nem tud arabsúl, ne beszéljen arabsúl!

(Folyt és vége.)

Szerfelett megörült a hü szolga lelke, midőn reátalált arra a kité keresett. A nép közül való férfi vala az, kinek tagjait szörnyü kinok rángatták, míg szájból illatos lehellet terjedte szét.

— Te vagy az lelkem ki ettél abból, a mi nem néked adatott?

A férfi nem felelt, hanem körmeit a saját husába mélyeszté és tépte kinjában.

— No látom, hogy jól esett. Gyere csak egy kicsit a chalifához, hadd esdálja meg aranyos fogaidat.

A beteg, ki nem volt más, mint maga a tolvaj, Hassan megindult a szolga után, de az ötödik lépésnél leesett és meghalt. Csak annyit kiáltott:

„Samyl, a kutya.“

A hü szolga megjelenté a történetket urának és ura elrendelé, hogy Samyl hozassék eléje.

Samyl nagyon becsületes ember volt, daczára, hogy nem volt arab. Mikor

népét Mózes Gozsenből egy ismeretlen hazába vezette, az ő őse jobbnak látta az iszapátadó Nilus partján maradni, mint nekiindulni a bolond tengernek.

Néhány percz mulva a chalifa előtt állt — Hallod-e te Samyl! Egy férfi ezen órában adta ki lelkét s utolsó szava az volt: Samyl, a kutya. Meg tudnád magyarázni ezt a dolgot?

Samyl okos ember volt. A helyett, hogy szólt volna, hátára feküdt a szőnyegre s két talpát égnék emelte. Saruk persze nem voltak azokon. A szolgák elértették Samyl czelzatát s két lábfejét egy farudhoz kötvén, kerek huszonnégy botot igtattak talpára, nem azért, mintha a huszonötödiket sajnálták volna tőle, hanem azért, mert ott a tizenkettes rendszer divatozott, a mint az az év és nap beosztásából is kitünik. Ezt ugy nevezték: egy napra-való, tudniillik minden órára egy bot. Ez volt a kvaterka. A kanesó az volt egy évre való, háromezszáthatvan bot. Innen ered a: Nulla dies sine linea

A mint az éjféli óraütés is elhangzott Samyl talpán, odament a chalifához és kezét csókolt neki.

— Na fiam, ez okos felelet volt tőled. Most már csak azt mondd meg, hol a szelenceze?

— Oh dicső chalifa, áldva legyen a te árnyékok s a hetedik menyország világozása töltse be a te elmédet és lakozzék béke a te szívedben, miként kezdedben tartod a hatalmat és dicsőséget. . .

— A szelenczéről beszélj!

ben a birtokos osztály lakta vidékek várossai mintha más ország területén állnának. Ami tehát az életképes forgalom nagy horderejű célját illeti, arról, hogy a telepítés eszméje, a legüdvösebbek és célszerűbbek közzé ne tartoznék, — még csak beszélni sem lehet.

Ami az én fejembe is, meg sokunk fejébe szeget ütött, az a tapasztalás volt, mely pár évvel azelőtt az ország népét, hamis apostolok által gyűjtött aláírásokkal fölzaklatta, hogy tavaszra egész vidékek helyezték magukat mozgósítási állapotba s már napszámba sem akartak menni az emberek.

Mindenesetre suly helyezendő arra is, hogy nagyobb szőlőtelepek és munkás kezeket igénylő szőlős vidékekről eltelepítés ne történjék, mert akkor a rekonstrukció akad meg és az agrárbanknak is, meg a kölesöntevőknek is jaj lesz.

A dolgot tehát ezen áttekintésben képzelvén magunk elé, véleményünk a telepítést illetőleg határozottan mellette küzd és bebizonyultnak látjuk ama közmondást: „In magis voluisse sat est? Ahoz azonban ragaszkodunk, hogy a telepítés kvalifikációhoz kötöten, szigorú előintézkedések mellett történjék.

— **Országgyűlés.** Az ellenzéki szóáradat szombaton két-két újabb apostolt termelt. Az egyik *Várossy Gyula*, a ki tovább egy óra hosszánál puffogott anélkül, hogy bőbeszédűségének egyetlen olyan mozzanata lett volna, amely igazolja szereplését. Utánna *Barabás Béla* szólott. Ugyanazt a szalmát csépelte ő is, amit t. ellenzéki kollegái már pozdorjává paskoltak, de a melyen rágódnok kell továbbat is az ellenzékieknek. Legfőleg annyan volt *Barabás* külön legény elődeinél, hogy Erdélyivel szemben bizalmatlanságot indítványozott. Így a tárgyalást, d. u. 1/3 órakor megszakította a Ház, elhatározván, hogy hétfőn nem tart ülést, szerdán pedig a jelen javaslat tárgyalásának megszakításával a czukoradóról szóló javaslatot tárgyalja.

— **Városok értekezlete.** A városi törvényjavaslat fontosságánál fogva az összes érdekelt városokra nézve, néhány pozsonyi városi képviselőnek szándéka, a jövő héten tartandó közgyűlésben indítványozni, hogy Pozsony város hívja meg az összes érdekelt városokat egy Pozsonyban tartandó városi értekezletre, a törvényjavaslatnak megvitatása és állásfoglalás végett.

A kézügyesítő egyesület.

— Munka-kiállítás. —

Kevés azoknak a száma, — fájdalom — a kiknek ezen egyesületről és annak működéséről tudomásuk van. Ugy vannak igen sokan ezen egyesülettel, hogy amíg nem létezett s nemes intencióit iminnen-amonnan ismerték, szükségesnek tartották és szóval mindent megtettek, hogy az új intézmény, mely nemcsak külföldön, hanem hazánkban is több helyen gyökeret vert, városunkban is életmagra kapjon s most a midőn egyesek odaadó buzgalma az egyesületet megteremtette és működését megkezdette, alig vesznek róla tudomást.

Igaz dolgot akar ezen egyesület megteremteni, oly dolgot, mely hivatva lenne gyermekeinknek a hasznost a kellemes szórakoztatással, az iskolák tultó mött tantárgyaiban kifáradott szellemét még pihenésében is oly gyakorlati ismeretekben fejleszteni, mely szemet, kezét ügyesít, izlést finomít és a csekély érték-

kel biró tárgyakból, kevés fáradsággal — úgy szólván játszva — hasznos dolgot alkot.

Szép az intenció, de új s mint ilyen a míg híveket hódít, addig sokat, nagyon sokat kell a kezdet nehézségeivel küzdeni különösen közöttünk, a kik minden ujítástól félünk, mely megszokott pátriárkális nyugalomból ki akar mozdítani.

Az egyesület három éves multja teljesen igazolja az elmondottakat, de már a jég meg van törve és az egyesületre kisütöttek az élet-adó napnak meleg sugarai.

Az eddigi hajléktalan egyesület és annak első számú iskolai műhelye *Debreczen* szabad kir. város nemes tanácsának elhatározásából — habár ideiglenesen is — otthont kapott. A Teleki-utca sarkán levő és a város tulajdonát képező házban három terem adott át a város ingyen a a műhely számára. De a bőkezű Meezenás nem állott ezzel jótéteményében itt meg, hanem évi 100 frt segélyben is részesíti az egyesületet; mert átlátta, ezen egyesület hivatásának mélyre ható voltát a gyakorlati életre való nevelés terén.

A város áldozatai mellett mindjárt *Szántó Győző* gyáros és nagykereskedő áll, ki az egész intézménynek nemesak kezdeményezője, hanem éltető lelke. Nem kimél anyagi áldozatot, nem fáradságot, hanem egész lelkével csüng az ifju alkotáson.

A míg a nemes város és az egyesület lelkes alkotója állanak annak élén nem féltjük, mert meggyőződünk kitűzött üdvös és hasznos voltáról.

Igen, tegnap volt alkalmunk meggyőződhetni a munkakiállításán, a hol igazán gyönyörködtünk azon produktumokban, melyeket heti egy órán a műhely növendékei felmutattak.

A tegnappal bezárult tanévben a kézügyesítő foglalkozásokból a *carton*, *fa* és *anyag* munkák voltak felölve. *Simon István* ev. ref. tanító, a ki két éven át tanulta a karton-munkákat, növendékeivel esinos, tiszta és a mi fő pontos munkákat állítatott, melyek mindenike a maga-

— Nyuljék hosszúra életed, miként túlhaladod a tudatlanságot böleséged del. És fűrösszön meg Allah, a nagy, az ő kegyeiben, hogy benned találjon vigaszt a vigasztkereső és gyámolítót a gyámoltalan...

— Hová tetted a szelenczét?

— És erősítse meg karodat, hogy elleneid előled elmuljanak, mint elmulik a dögvész a nagy szellem intésére. Ha pedig...

— Samyl, a hátad közepén huzatom ki a nyelvedet, ha nem felelsz!

— Oh nagy chalifa, kegyelmes nagy ur — folytatá Samyl, bizonyos hanghordozással, melyről az egyiptomi zsidót azonnal fel lehet ismerni — mibe kerülne az neked, ha megengedné, hogy ne essék le a fáról az, a ki nem mászik fel reá!?

— Ugyan teremtsd csak nyakon — szólt a chalifa a szolgálhoz, ki hűségesen megfelelt a parancsnak.

— Nagy a te hatalmad, kegyes chalifa és egy intéseddel megtilthatnád az oroszlánnak, hogy szétépje azt, a kit nem fog meg!

A szolga nem várt újbóli intésre, hanem ismételte iménti eljárását.

— Oh dicső férfiú! Kegyenze az egy igaz Istennek és ura millióknak — rendeld el szempillád egy mozdulatával, hogy a ki nem tud arabsúl, az ne beszéljen arabsúl!

Amr belátta, hogy nem jut tovább Samyllal, ha nem enged neki, intett a szolgálknak. Nagy fenhangon elrendeltett, hogy a ki nem tud arabsúl, az ne

beszéljen arabsúl. A ki e tilalom ellen vét, annak nyelve kiszakittassék. Így rendeli ezt Amr a vezér, Allah, az igazi, Mohamet, a próféta és Omar, a szent chalifa nevében.

Ez a rendelet nálunk európaiaknál nagy felfordulást idézett volna elő, mert mi szeretünk arabsúl beszélni, ha nem is tudunk, de ott nagyon okos dolognak tartaték az.

— Nohát most már beszélj te bolond, hol a szelencze.

— A szelencze? Tessék itt van felelt Samyl, de most már chald nyelven, mi-alatt az elveszett szelenczét a chalifának átnyujtá — gyönyörű egy darab.

Amr mohón kapott utánna. Gyönyörrel szemlélte a pompás anyagot, művészi feliratot, mely zománcz munkának volt kirakva: Allah nagy és Mohammed az ő prófétája. A mint így forgatja, gyönyörködik, nézi egyszer csak homloka ránczba borul, szeméből a düh gerjedelme villámlik s rémitő hangon ordít fel: Kutják, gyilkosok, ki küdte ezt?

A körülállókát remegés fogja el. Könnyen megeshetett hogy Amr valamennyit a folyóba dobáltatja, mintha disznókhoz dörzsölődtek volna. Csak Samyl az, ki nyugodt.

— Hát én tudom?

— Olvasd kutya mi van ide irva?

— Hisz magad olvastad, oh kegyesszívű chalifa. Az van odairva, hogy Allah nagy és...

— Ne ugass. Az van, persze hogy az van ide ezifrázva; de ha megfordítom és úgy olvasom... Olvasd hát te hitetlen!

— Hogy tudom én azt olvasni, mikor én nem tudok arabsúl. Én gondolom, oda van irva! Legfinomabb keletindiai burnót. Ha más van odairva...

— Hasitsátok négyfelé, zuzzátok össze... nem azt a gazembert... hanem ezt a...

Földhöz vágta a szelenczét, majd ismét felvette.

— Gyere ide kedves Samyl fiam. Mikor így kezdett beszélni, halálveríték gyöngyözött a megszóllított halántékán. Samyl most is nyugodt volt.

— Nézd édes fiam. Nekem Omár küldött egy szelenczét, mastiz-szal. A mastiztól a tolvaj felfordult, a szelenczét nálad találom meg s azon, ha megfordítom, azt olvasom: Vesszen el Amr a veszett kutya! Most már beszélj te, kedves fiam!

— A Gábiel angyal takarjon be az ő fényes szárnyaival. Beszélnek én neked sokat ha tudnék arabsúl. De nem tudok. S ez jól is van. Mert ha nem tudok, te csak nyelvemet hasítod ki, de ha tudnék akkor meg engem szegény zsidót, a te hatalmas ellenségeid vernének agyon s aztán mit csinálna szegény feleségem a négy mázsa elefántcsonttal, a mi a raktárban van, meg útban van kétszáz tevébőr, meg a hatodik gyerek. Az mind az ő nyakában marad...

— Sohse búsulj, megmarad a bőröd magadnak, a gyermekeid meg majd én mutatom be rabbidnak, csak beszélj!

— Mert minek hazudnék én neked, Raschidba hiába menekülnék, ott is elér a te hatalmas kezéd, meg magas a vám is a kikötőben...

sabb igényeket is képes kielégíteni. Meglepő pontossággal voltak előállítva a különböző mértani testek, a különböző dobozok, toll- és levélpapír-tartók.

Az agyagból való mintázást és a famunkákat Tóth András városunk nagytehetségű szobrásza tanította. A mesteri kéz meg is látszott, mert a gyermekek által mintázott levél- és arabeszk tárgyak a szigorú kritikát is kiállották.

Az egyesület e két új lelkes tanerője heti 1—1 órán tanított s bár nem sok a tárgyak száma, de a mi kivolt állítva, arról tanuskodik hogy szeretettel párosult szakértelmük és tudásuk megtalálta azt a tért és azt az irányt, mely hódítani fog rövid időn.

A kiállításnak igen szép számu látogató közönsége volt, különösen a szülők gyönyörködtek gyermekeik csinos munkáiban s örömmel távoztak, mert meggyőződtek arról, hogy gyermekeik a pihenőre szánt időt hasznos foglalkozásban töltötték el.

E kis munkakiállításban biztos csiráját látjuk az új intézmény fölvirágzásának, amit szívünkben is óhajtunk.

Virgula.

Szép asszonyok a fürdőn.

Nyár évadján, a mikor a nap úgy udvarol a földnek, mint egy lángoló szerelmes a maga imádot asszonyának, a legegészségesebb nők is hirtelen valami komoly betegséget fedeznek föl magukban, a minék a gyógyítására okvetlenül fürdő kell.

Az orvosok bámulva konstatálják a veszedelmes szimptomákat még ott is, ahol betegségnek nyoma sincs; de a tudomány hiába kételkedik ott, ahol szép asszonyok írják elő az orvosoknak azt a betegséget, aminek a gyógyítására okvetlenül fürdőre kell menniök.

Tavaszzal, ősszel és télen szabadon hipnotizálhatnak a doktor urak minden élő teremtet; nyáron őket hipnotizálják az asszonyok, akiknek a szuggesziója különben is mindennél erősebb a világon.

Sőt az asszonyok nemcsak a doktorokat hipnotizálják, akik többé-kevésbé valamennyien udvariasak és mindig szívesen vállalkoznak arra, hogy valakit gyógykezeljenek, akár beteg az illető, akár egészséges, mint a makk.

Az asszonyok még a férjeket is hipnotizálják, a mindig gyanakvó, mindig kételkedő férjeket, akik határozottan tudják, hogy bájos hiteztársuk idegze az aczéltól van és vére pirosabb a rózsánál.

Mikor a szép asszony komolyan azt állítja, hogy beteg, akkor a férj sem kételkedik többé és attól fogva neki csak egy választása van: egyedül hagyja-e távozni a szép gyöngélkedőt, avagy ő is menjen vele a Tatra fenyvesei közé, az erdélyi Kárpát-egyesület nemzetiszínü fürdőibe, avagy Gleichenberg, Rohics, Gastein, Marienbad elegáns rengeteibe, a Balaton, vagy az északi tenger morajló partjaira?

Akár kíséri a férj, akár nem, a szép asszony mindenesetre megy és viszi magával a tetszetős, kedves toilettek pazar sokaságát. Sohasem fejt ki több izlést az asszony, mint az ilyen édes nyári betegségek évadján.

A magyar és külföldi fürdők ilyenkor jobban ragyognak a bámulatos sikkal szabott színes öltönyöktől, mint Brazília vadonjai a szerelmes kolibrik hymene idején, amikor a tropikus erdők még éjjel is tündökölnék az apró madárkák csillogó szárnyaitól.

A fürdőzés eredménye mindig esalhatatlan. A beteg szép asszonyok biztosabban meggyógyulnak a fürdőn, (még ha nem is használják gyakran a sós, vasas és kénes fürdőket és nem is élnek sűrűn a fürdőorvos tanácsával) biztosabban meggyógyulnak ott, mint a föld bármelyik csudatevő pontján.

És hogy mialatt ők meggyógyulnak a fürdőn, (sőt sokszor már a vasuti vonaton is odamenet) hány embert tesznek beteggé a szépségükkel, hány embert tesznek sápadttá

az arcuk rózsáival — azzal a fürdőző szép asszonyok ma épp oly kevésbé törődnek, mint Éva anyánk idejében, amikor a legelső asszony legelőször fürdött meg a Ganges hullámaiban a paradicsomi haute-saison idején.

Tanügy.

Jelentkezések a főreáliskolában.

A debreczeni állami főreáliskolában az 1896—97. iskolai év kezdetén tanulók felvételre annyian jelentkeztek, hogy az alsó három osztályba egyes későn érkezőket helyhiányában már nem lehetett felvenni.

A jövő 1897—98. iskolai évben a tanulók bizonyosan még a múlt évinél is nagyobb számmal fognak beírásra jelentkezni. Ezért tehát, hogy a tolongásnak elejét vegyjük és a helybeli szülőknek gyermekeik beiratására biztos alkalmat adjunk, a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszteriumnak 1895. évi 50667. sz. a. kiadott rendelete alapján az első, második, harmadik és negyedik osztályban a felvételt már június 30. és július 1—5. napjain fogjuk megtartani. Ezen osztályokba a rendes beírás idején (szeptember 1, 2, 3. napjain) tanulókat csak azon esetben veszünk fel, ha az ekként későn jelentkezők számára a júliusban megtartott beírás után még marad hely.

Hogy esetleges panasznak és zugolódásnak elejét vehessük, már most különösen figyelmeztetjük a helybeli szülőket, hogy gyermekeik felvételére egészen bizonyosan csak akkor számíthatnak, ha azokat már most, legkésőbb július 5-ig igyekeznek beírtni.

A jelentkezésnél következő szabályokat kell szem előtt tartani:

1. A tanítók az év végén nyert iskolai bizonyítványt és oltási vagy újra oltási bizonyítványt, az életkor igazolására pedig az anyakönyvi kivonatot vagy keresztlevelet kötelesek az igazgatóságnál benyújtani. Ezek az új iskolai év végéig az igazgatóságnál maradnak.

2. A jelentkezés alkalmával minden ta-

— Nem fogsz ezentúl vámot fizetni.

— Oh, te bölcsesség kútforrása, te élő Korán. Hogyne szolgálna híven téged a te legutolsó szolgád. A pusztulás rontsa meg gonosz elleneidet, a kik...

— Fogsz végre valahára beszélni derék Samyl?

— Beszélek. Egy idegen azzal hozta hozzám e szelenczét, hogy cseréljem be azt neki lenvászonra. Hamarosan megaludtunk s én átadtam neki a részét. A férfi eltávozott s én örülve a haszonnak, melyet az ügyleten szereztem, közelebről nézegettem a szelenczét, felnyitóm, a gyantát ajkaimhoz viszem s ekkor valami kábító, édes illatot veszek észre azon. Rémulten ejtettem el a gyantát, mert ama illatot ismerem. A legerősebb, leggyilkosabb mérge az, mely semmiféle uton elő nem állítható, de ha a mérgező kigyó gennye egy bizonyos növényre-cseppen, az felpuffad s ezen hólyagból préseltetik ki a mérge s odatik fel tiszta fehér borban. Egy esepnek századrésze akár a vérbe, akár a gyomorba jut, biztos halált okoz. De szaga oly erős, hogy még kis mennyiségben is elárulja jelenlétét. Azért csak illatos olajjal, vagy gyantával keverhető. Ilyen mérget adott az elbukott trónkövetelő Kleopatrának, ily méreggel mérgezte meg Hamid a Lem-zem kutat, ezen méreggel volt az Omar által küldött mastix itatva. Utána rohantam az idegennek, de nem leltem. Végre megnyugodtam azon tudatban, hogy majd reá fogok akadni, még pedig az általam eladott vászon nyomán, melyet bizonyosan viselni fog, mert az itt készült vászonnak alul-

ról felfelé hajlanak a szálai, míg az én általam eladott idegen országi vászon szálai felülről lefelé. Persze azt nem tudtam, hogy ama idegen egy darab gyantát letört magának s hogy attól halt meg, azt lehelletének illatos volta bizonyítja. Én is észrevettem, hogy a felirat megfordítva olvasva, a te veszedetet hirdeti, de mielőtt elhatározhattam volna magamat hogy mit tegyek, elhűrezoltak fegyvereseid s most itt lábaidhoz borulva könyörgök, hogy ne rajtam töltsd ki pusztító haragodat.

— Rajtad kívül más nem tudja az esetet?

— Csak én s azok, kik itt hallották. Kegyelmezz nekem s én közlöm tudásomat, hogy tájékozva lehess ellenségeid kiléte felől. Omar, a próféta szent rokona bizonyára nem küldte; a keleti vidéken egyáltalán ismeretlen e mérge, mert ama bizonyos növény, melyből sajtoltatik s a nép által Anubistejnek nevezetik, csak a Deltában fordul elő, vizenyős, mocsaras helyen. Ellenségeidet a koptok (monophyzták) közt keresd, kik Jézust, a keresztény istent csak egy lényegűnek valják s harezban állnak minden más felekezettel, — vagy Alexandria rejti gyilkosaidat s várják halálhíredet.

— Látod fiam, így szeretem, hogy okosan beszélél. Majd megkérdezzük Materijét, mit szól mesédhez. Hozzátok ide!

A szolgák csakhamar visszatértek a hírrel, hogy a fogoly börtönének falán szétzúzta koponyáját.

— Annál jobb — szólta a bölcs

chalifa — nem kell törnöm azon a fejemet, hogy milyen halálnemet szánjak neki. Hátra vagy még te!

— Kegyelem esengett Samyl, magát a chalifa lábai elé vetve. — Hisz te magad ígérted...

— Igéretemet megtartom. Bőröd megmarad magadnak s vámot sem fogsz többé fizetni. Vigyétek és fojtsátok meg. Gyermekeidet is magam fogom bemutatni templomotokban, csak hogy 3 hóval születése előtt.

És úgy lőn.

Amr pedig csodálatos megmenekülésének emlékére mecsetet emelt s nehogy ama végzetes feliratot fordítva is lehessen olvasni, a fedélkövet a mecset homlokába falaztatá honnan csak Allah dicsősége ragyoghat alá.

De jöttek idők, midőn nemcsak az élő emberek, de nagy alkotásaik is elmultak s ekkor a romok közül a keresztény hódító kiemelé a művészi darabot s elhozá Európába, hol közös bámulat tárgya lőn s nem is sejtván a kő történetét és nem tudván, hogy azon Allah neve dicsőítettik, a gyönyörű arabesket elhelyezék egy nagy keresztény templom oltára fölé.

Igy eshetett meg az a furcsa dolog, hogy mint azt ahhoz értők állítják — a szent helyet körülövező myrhafüstön keresztül még ma is fennen ragyog:

Allah nagy és Mohamed az ő prófétája.

Drumár.

nuló 4 frt 85 kr beírási díjat fizet. Erről a fölvételnek igazolására is szolgáló nyugtatót kap, melyet a szeptember 1. 2. 3. napjain tartandó beírás alkalmával az osztályfőnök tanárnak tartozik bemutatni. Aki ezt elmulasztja, nemcsak a belépésre való jogosultságát veszíti el, hanem a befizetett beírási díjat sem kapja vissza. A tandíjat csak szeptemberben kell fizetni.

A négy felső osztályba a rendes beírást csak szeptember 1—3. napjain teljesítjük; de azért felvételre már júliusban is lehet jelentkezni. Debreczen, 1897. június 26-án.

Az állami főreáliskola igazgatósága.

* **Tengődő gimnázium.** Az iskolai esztendő az egész országban véget érte s így az értesítők szezonja megkezdődött. Az eddig megjelent értesítők között a *karczagi* ev. ref. gimnáziumé érdemel különösebb figyelmet, mert egész őszinteséggel szól erről a tengődő iskoláról. Elmondja, hogy a tanárvaltozások még mindig napirenden vannak. A gimnázium tanárai jobb állások után néznek s szívesen ott hagyják a Karczagit. A múlt tanév megkezdése előtt két, a tanítás megkezdése után pedig ismét két professzor ment jobb hazába, a hol nagyobb a fizetés és ahol az állás is biztosabb. A karczagi gimnáziumnál a tanárok fizetése ugyanis még mindig nincs rendezve s így meglehetősen nyomoruságos állapotok uralkodnak. A távozó tanárok helyét jó részben nem képesek kelleleg betölteni, aminek azután a növendékek iszák meg a levét. A szülők máris idegenkednek ettől a tanintézetétől s félik, hogy ez az idegenkedés csak növekedni fog. Igen jellemző, hogy a gimnázium ötödik és hatodik osztályának nyilvánossági jogáért minden esztendőben külön kell folyamodni s hogy ezt a jogot csak egy-egy évre adja meg, mert folyton talál kifogásolni valót. Különösen nem tetszett a miniszternek az, hogy a tanintézet udvara igen kicsi volt; ezen ugyan már segített a város, de hát a kifogásolni való állapotok ezzel nem szüntek meg. Nagy baj az, hogy nincs kellő számú okleveles tanár s hogy a tanári fizetések a kor követelményeinek meg nem felelők. Ily helyzetben a főntartó testület arra határozta el magát, hogy államsegélyt kér s a gimnáziumot nyolcz osztályúvá fejleszti. Most hát az a kérdés, hogy a kérvény milyen elintézést nyer, mert hát ettől függ a tengődő gimnázium sorsa. Sajnos, hogy ugyanezen panaszok szórul-szóra ráillenek a tiszántúli ref. egyházkerület némely más gimnáziumára is; így például a *hajduböszörményire* és a *hajdunánásira* is.

* **Az ev. ref. főgimnázium érettségi vizsgája.** Szombaton délután fejezték be az ev. ref. főgimnáziumban az érettségi vizsgálatokat. Az írásbelin négyen buktak el, akik egy évre vettek vissza, egy vissza lépett egy pedig a szóbeli érettséget szeptemberre kérte halasztani. A szóbeli vizsgán teljes érettséget tett 51, pótló érettséget 4 ifju. Ezek közül kitüntetéssel vizsgáztak: *Bessenyey* Lajos, *Zádor* Ervin, *Tóth* István és *Balogh* Gyula; — általános jó osztályzatot kaptak tízen; — elégségest harmincz egyen; — hárman egy évre hatan egy hónapra vettek vissza; egy reáliskolai tanuló a latinból visszatünetelt.

* **A főreáliskola rajzkiállítás.** Tegnap és ma kiállítva voltak a főreáliskola III. és VIII. osztályu tanulóinak rajzai. Általában véve gondosság, tisztaság, csín- és jóízlés jellemzi ezeket a rajzokat, melyek között lapok, gipsz-minták bádög és sodrony hálózatok után készült sok és igen szép rajzokat láttunk; görög római, renezánc, arab disztiményeket, stilizált leveleket és fej-rajzokat. Különösen kiválnak *Szabó* István, *Lusztig* Mór, *Bizotka* Gábor, *Goldstein* J. és *Péter* Elemér munkái.

NAPI HIREK.

Debreczeni Ellenőr. Július hó 1-én új előfizetést nyitunk a Debreczeni Ellenőre. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, a kiknek az előfizetése június hó végével lejár, méltóztassanak a megújításáról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **Az ispotálytelkek tulajdonjoga.** Több mint háromszáz éves tisztes multtal dicsekedik a város délnyugoti szélén álló ref. ispotály, a város nyomorgó szegényei ápolására rendeltett emez ősi intézet. Mióta Debreczen város polgársága bevette a megtisztított vallást, az egyházi és városi előjáróság valamint a polgárok is mindenkor kiváló gondoskodásban részesítették az ispotályt. A város jövedelmének egy részét áldozta ennek fentartására; polgárok végrendeleteikben kisebb nagyobb hagyományokkal emlékeztek meg róla. A szeretet templomot is emelt az ispotályban; parochia, iskolák is létesültek ott. A megboldogult Rudolf trónörökös születése emlékére pedig az uralkodó jóváhagyásával a város közönsége Csorba polgármester idejében 80,000 frt örök alapítványt tett az ref. ispotály fenntartására. Ezenkívül a ref. egyházzal egyetértőleg rendezte és biztosította az intézetnek fennmaradását; elvállalta az ispotályi épületek fenntartását és 9 hold 1592 □ öl területű földet kötött le telekönyvileg a használatára, kötelezván magát arra is, hogy az egész területet kőfállal véteti körül. Azonban 7703 □ öl föld mind máig nem esatoltatott az ispotályhoz, sőt abból két házhelyet örök tulajdonjoggal el is adott magánosoknak a város, egyik részére iskolát építtetett, az egész területre pedig betábláztatta a nagy kölesönt. Most, hogy a prot. árvartató alapnak a két prot. egyház kezelésébe bocsátásával a ref. árvaház építésének a kérdése is felmerül, ez a 7703 □ öl terület erre legalkalmasabbnak látszik. Épen az ispotályi vegyes bizottság tagjai voltak azok, akik megtették a kezdeményező lépést hogy az egész ispotályi telek ügye barátságos kiegyezéssel véglegesen rendeztessék. Így készült egy bizottsági munkálat amely okmányokra hivatkozva ismerteti az ispotály történetét és kifejti a ref. egyház álláspontjának jogos voltát. Ezt a bizottsági munkálatot tegnap tárgyalta a presbiterium *Kiss* Albert, *Sinay* Gyula, *Szabó* József városi főszámvevő, *Kovács* József *Könyves* *Tóth* Kálmán felszólalásai után elhatározta, hogy a bizottsági munkálat másolatának átvétele mellett megkeresi a városi tanácsot aziránt, hogy az 1859-diki megegyezés rendelkezéseinek barátságos uton való megvalósítására nézve lépjen érintkezésbe az ev. ref. egyházzal.

— **Bodosi Pál siremléke.** Bodosi Pál az érdemes és közszeretben állott püspöki titkár és író sirja nem sokáig marad jelenlétben. Mint a Debr. Prot. Lap írja: egyik legmelegebb évtizeden keresztül az egyházi munkatér közönsége mellett a legbensőbb barátság füzte össze, *Tóth* *Sámuel*, theol. tanár s volt egyházkerületi főjegyző állított a kegyeletes emlékezés látható bizonyosságául diszes siremléket az érdemes férfiú sirja fölé. Talán nem vétünk a kegyelet ellen, midőn annak ezt a zajta-

lan, de szép lélekre való tényét e helyen feljegyezzük.

— **Tóth Sámuel-alapítvány.** Mint értesültünk, az esperesi és gondnoki kar által kezdeményezett Tóth Sámuel-alapítványra az adományok beküldése megindult. Eddig beküldötték adományaikat: Hegedüs Sándor 20 frt, Zsigó Endre 10 frt, Ritoók Zsigmond 5 frt, mezőturi tanárok 6 frt, Ujfalussy Béla 10 frt, Armós Bálint 10 frt, a szoboszlói egyház gyűjtése 43 frt 95 kr.

— **Dr. Popper Alajos ünneplése.** A debreczeni orvos-gyógyszerészegylet abból az alkalomból, hogy ő Felsőge dr. Popper Alajost a Ferencz József-rend lovagkeresztjével tüntette ki, szombaton délután dísz gyűlést tartott s tagok teljes részvétele mellett. A gyűlésbe dr. Sárváry Gyula és dr. Szalay Béla tagtársak vezették be az ünneplést, kit megjelenésekor lelkes éljenzéssel fogadtak. Majd dr. *Balkányi* Ede egyelő aelnök üdvözölte szép beszéddel, mire dr. *Popper* Alajos meghatottan válaszolt. Köszöni azt a ragaszkodást, mit kartársai tanusítottak s ebből ő buzditást merít a jövőben további működésére. Az ülés, mivel csak ez volt egyedüli tárgya ezzel véget ért. Este 50 teritékű kitünően sikerült bankett volt az „Angol királynő” szálloda éttermében. A bankett remek menüje az „Angol-királynő” kiváló izlésű vendéglőségének, Hauer Bertalanak újabb elismerést hozott. Az első felköszöntőt dr. *Balkányi* Ede mondta ő Felsőgére, majd dr. *Ujfalussy* József az ünneplétre emelte poharát, *Balkányi* Ede az ünneplétre nejt, dr. *Szalay* Béla, dr. *Sárváry* Gyula, dr. *Fráter* Imre, dr. *Ujfalussy* József, dr. *Losonczy* Almos, dr. *Popper* Alajos dr. *Csikós* Sándor a távollévő elnököt, Kenézy Gyulát köszöntötte fel. Dr. *Popper* Alajos a meghatottságtól reszkető hangon mondott rövid köszönetet kartársainak. — „Egyik izgalomból a másikba esem, úgy hogy egész bibliai hangulatba jöttem. Nem esoda hát, ha Salamon a bölcs király egy mondása jut eszembe: Mindennek meg van a maga ideje. Meg van a felépítésnek, meg a lerombolásnak, a nevetésnek, a sírásnak, a hallgatásnak, a beszélésnek. Volt egy szellemes barátom, a ki ezt olyan formán módosította, hogy ha igaz is, hogy meg van mindennek a maga ideje, de van intercalaris állapot is, a mikor az ember se nem rombol, se nem épít, se nem sír, se nem nevet. Ilyen intercalaris állapotban vagyok én most. Hallgatni nem bírok, mert lelkem a legfőnkeltőbb eszmékkel van tele, beszélni meg nem tudok, mert érzelmeimet, a melyektől szívem áradozik, ajkaimra venni lehetetlen, mert azt szóval nem lehet kifejezni, hogy mennyire érzem ennek a rám nézve feledhetlen pillanat szerzőinek, minden egyes kartársamnak tartozó hálámát. Nem mondhatok többet, fogadják mindnyájan és egyenkint is legbensőbb köszönetemet.” Hosszas, lelkes éljenzés követte a szívből jövő szavakat. A bankett kedélyes hangulatban folyt tovább.

— **Bankett a Beöthy Zsolt tiszteletére.** Beöthy Zsolt az országos nevű tudós és író, egyetemi tanár és a kormány képviselője a debreczeni ev. ref. főgimnázium érettségi vizsgálatain, köztünk való tartózkodása alatt több rendbeli ünneplésnek volt részese. Szombaton este a debreczeni tanári kör rendezett jól sikerült társasvacsorát a tiszteletére. A kör tagjain kívül még csak a Debreczen, Debreczeni Hirlap és a Debreczeni Ellenőr felelős szerkesztői jelentek meg, mint meghívottak a banketten, mely a Bika-szálloda egyik virágokkal diszitett földszinti éttermében folyt

le. A harmadik fogásnál megeredt a felköszöntők árja. Csaknem valamennyi felköszöntő az ünnepele Beöthy Zsoltot éltette. Legelőször Dóczy Imre a kör érdemes elnöke üritette poharát, a magyar tanári kar, az országos tanáregyesület büszkeségére, Beöthy Zsoltra; Utánna Beöthy Zsolt emelkedett fel, — s nagy hatású beszédében különösen azt a kitartó, buzgó és önzetlen munkásságot emelte ki, amelyet a magyar tanárság a fővárosi és vidéki körökben eddig kifejtett s amelynek fényes eredménye nem is fog elmaradni. A tanári társadalom jogos törekvéseinek sikereiért üritette poharát. Dr. Bartha Béla a kollegium akadémiai tanárkarának nevében, mint a magyar tudományosság bajnokát mint embert és mint tanárt éltette Beöthy Zsoltot. Ugyanezt eszelekedte dr. Gulyás István a filozofia nevében, amelynek nincs olyan gondos, szerető atyja mint épen Beöthy Zsolt. Beöthy Zsolt párhuzamot vont a Byront nevelő és a Byronra mindig duzzogó, másfelől a Csokonaira egy ideig neheztelő, de azután eme nagy költőnk iránt kienyegszelődő debreczeni kollegium között, egy ügyes fordulattal éltette a nemzeti munkában egyforma lelkesedéssel résztvevő debreczeni kollegium és debreczeni piarista gymnasium két kitűnő képviselőjét Dóczy Imrét és Cserhalmy József. Cserhalmy József kath. gymn. igazgató, Sinka Sándor, dr. Öreg János Beöthy Zsoltot, dr. Petzkó Ernő ref. főgymnasiun tanár a testvérintézeteket, Fazekas Sándor főreáliskolai igazgató és S. Szabó József ref. főgymnasiumi tanár ugyanevak Beöthy Zsoltot, mint két jeles ifju költőnk: Szaboleska és Lampérth Géza istápolóját, Koncz Ákos a hírlapírók vidéki szövetsége nevében mint hírlapírót éltette. Ezenkívül még több felköszöntő is hangzott el. A Magyar testvérek zenéje mellett pompás jó hangulatban éjfélig maradt együtt a Beöthy Zsoltot ünneplő társaság.

— **Presbiteri közgyűlés.** Az ev. ref. egyház presbiteriuma tegnapi közgyűlése napirendjére több fontos ügy volt felvéve. Nehányat ezek közül le is tárgyaltak. Igy iskolaszéki elnökké a múlt évben lemondott Némethy Lajos lelkész helyére, a kinek a népnevelés terén szerzett hervadhatatlan érdemeit nem is késett jegyző könyvtelg örökíteni meg az egyháztanács, az iskolák felvirágoztatását épen ugy szíven hordozó, — java erejében lévő Mitrovics Gyula lelkészt választották meg egyhangulag. Mitrovics megleghangon köszönte meg ezt a kitüntető bizalmat megígérvén, hogy tőle telhetőleg mindent meg fog tenni az egyház veteményes kertjének felvirágoztatására. Kovács Gábor ügyvéd volt presbiter helyének betöltéséről a jövő közgyűlésen gondokosdnak. Az ispotályi felügyelő vegyes bizottság elnöke, Könyves Tóth Kálmán lelkész helyettesítésével, fűrdőn való távolléte idejére, dr. Legányi Gyula orvost bízták meg, a gyűlés legfontosabb két tárgyáról külön emlékezünk meg.

— **A kath. autonomia.** Hajdumegyve ama községeinek, amelyek az egri érseki megyéhez tartoznak, katolikus választói gróf Dessenffy Aurélna adják szavazatukat. A debreczeni katolikus választók a nagyváradi egyházmegye két jelöltjének egyikére gróf Zichy Ágostonra vagy

gróf Wenkheim Frigyesre fognak szavazni. A görög katolikus választók a munkácsi egyházmegye hivatalos jelöltjére Pásztély Jenő fővárosi ügyvédre szavaznak, míg az egyházi jelöltjük Fehér Emánuel g. kath. lelkész. A választási mozgalmak megyeszerte nem nagy érdeklődéssel, zavartalanul folynak.

— **A kir. főügyész helyettes Nagyváradon.** Pongrácz Jenő debreczen kir. főügyész helyettes tegnapelőtt fejezte be hivatalos vizsgálatát a nagyváradi kir. ügyészségnél. A főügyész helyettes mindent a legnagyobb rendben talált és elismerését ki is fejezte az ügyészség jelenlegi vezetője Lázár Márton előtt. A főügyész helyettes tegnap reggel B.-Gyulára utazik.

— **A munkás mozgalmakhoz.** Közeledek az aratás ideje. A kilátásba helyezett munkássztrájk vészes következményeit a kormány és a hatóságok már eleve minden lehető intézkedéssel törekednek elhárítani. Tegnap hatósági rendeletre 1050 munkás utazott Máramaros-Szigetről Mezőhegyesre, hogy ott az aratómunkások tartalékához csatlakozzanak. A munkások különvonaton érkeztek Debreczenbe. Rövid megállás után a különvonat elhagyta a pályaudvart minden legesekélyebb rendellenesség nélkül. A püspökladányi állomáson sem történt semmi zavargás. Egyáltalán a vasárnap elmúlt anélkül, hogy Debreczen város vagy Hajdumegyve területén bármily szociálistikus színezetű mozgalom történt volna.

— **Uj dékánok.** A jövő iskolai évben a debreczeni kollegium theologiai dékánja Balogh Ferencz, jogakadémiai dékánja pedig dr. Bacsoni Lajos lesz. Igazgató jövőre is Sass Béla hittanár marad.

— **Szavazás egyházkerületi főjegyzőre.** A debreczeni ev. ref. egyház presbiteriuma tegnap adta be tizes szavazatát az egyházkerületi főjegyzőség betöltésére most folyó szavazásnál. A többség Dicsőfi József helybeli lelkész jelöltségét kívánta támogatni, akire 48 presbiter szavazott; — a kisebbség jelöltje Somogyi Pál tanítóképezdei tanár s a debreczeni egyház főjegyzője volt, — akire kilenczen szavaztak.

— **A magyar liturgia.** Firczak Gyula munkácsi püspök a minap, Mária-Pócon, a szent Bazil-szerzet házában az összes hajdu- és szabolcsmegyei főesperesekkel értekezletet tartott a magyar liturgia dolgában. E vármegyékből ugyanis híre terjedt, hogy a pápa a magyar liturgiát véglegesen eltiltotta, jóváhagyván a congregatio ritum határozatát: Roma locuta, causa finita, — nihil innovetur, — és omnes libri hungarici comburantur. A magyar görög katolikusok e hírhallatára fölzudultak, több községben, mint Hajdudorogon népgyűléseket tartottak, a melyen elhatározták, hogy ha a pápa a magyar misekönyvek elégetését csakugyan el fogja rendelni s eltiltja a magyar misét: a templomokat bezárják, papjaikat rutén egyházi nyelven misézni nem engedik stb. A pápa említett határozata pedig valóban megérkezett Ungvárra és Eperjesre, azonban még tavaly, a mikor a Budapesten tartott magyar misét Budapestről följelentették a pápának. E följelentés folytán a pápa elküldötte e határozatát, a mely ellen a múlt év őszén Firczak Gyula és Vályi János püspökök a rosszul informált papától a jobban informáltabbak fölterjesztésükre a döntő vá-

lasz Rómából még nem érkezett meg s úgy tudjuk, hogy a második határozatát a pápa a két püspök javaslata értelmében, tehát a magyar görög katolikusokra kedvezően fogja meghozni. Firczak püspök most Mária-Pócon az espereseket az ügy állásáról fölvilágosította s kérte papjait, hogy nyugtassák meg a népet, mert aggodalomra nincs ok, a magyar mise eltiltásáról legalább egyelőre szó sem lehet, sőt határozottan remélik, hogy a kérdés kedvező megoldást nyer.

— **László napja.** Tegnap sok jó barát és ismerős kereste fel azokat a házakat, amelyek eserepos tanyájául szolgálnak egy-egy Lászlónak, így Ábrahám László házáat, aki druszájának és fiának ifju Ábrahám Lászlónak éretté lételét is ünnepelte, Tóth Lászlót is, akinek baráti körében ékes dictiókban sem volt hiány, amennyiben Mándoky Béla és Bornyász József ékes szavakban emlékeztek meg az ünnepeletről. Számos üdvözlötben részesítették dr. Nagy László kir. alügyészt és Radetzky László 39. gyalogezredbeli kapitányt, aki társadalmi életünk egyik közkezdvelt alakja.

— **Ezredévi emléklapok.** É szép mű egy diszes példánya érkezett meg Wlassics Gyula közoktatásügyi minisztertől a debreczeni ref. főgymnasium számára. A miniszter hasonló ajándékban igéri részesíteni az elemi iskolákat és óvodákat is.

— **A debreczeni jótékony négyesület 1897.** június hó 30-án d. u. 1/6 órakor az árvaház üléstermében választmányi gyűlést tart, melynek tárgyai lesznek: 1. Segélyezések. 2. Folyó ügyek.

— **Az egyházkerület költségvetése.** A ref. egyházkerület jövő évi költségvetését előkészítő bizottság multkor elmaradt ülését ujabban július hó 5-én d. e. 9 órára tűzte ki.

— **Gyújtogatás.** Szombaton éjjel ifj. Molnár Mihály ebesei tanyáján egy ól és benne 5 bárány elégett. A vizsgálatból az tűnik ki, hogy a tűz gyújtogatásból eredt. A mezőrendőrség már a tettes nyomán is van.

— **Hogyan lehet „széppé lenni“?** New-Yorkban — hol is lehetne máshol? — eredeti iskolát alapítottak nemrég. A rutákat megtanítják arra a művészetre, hogyan lehetnek szépek s a szépeknek megmutatják, hogy növelhetik már meglevő bájjaikat. A „kezelés“ a következő elven alapul: Az arc az intellektuális létnek a reflexe, s így hiányainak megjavítására, az arczizmok gimnasztikáján kívül, alkalmas szellemi benyomások adják a legjobb szert. Fontos szerepet játszik a zene a rutás terapeutikájában. Szőke hölgyeknek az utasítás szerint Chopin harmóniájának hanghullámaiba kell belemerülni. Ezenkívül egy egész sereg új nüanszot talál ki ez a methodus, bizonyos arczbeli szabálytalanságok kikorrigálására. Hölgyek, kiknek igen vékony orruk van, jó illatu virágok belehelése által segíthetnek e bajon. Ellenben a tágranyított orrlíkok éppen az által kisebbítettnek, hogy kellemetlen illatokat szív magába az illető. E gyakorlatnak még az az előnye is van, hogy rövid nyakakat hosszabbít és hosszukat megrövidít, az illatok szerint. Akinek kis szemé van, az e bajon ugy segíthet, hogy nagy kiterjedésű tárgyakat fixiroz. Néhány hét multával az illetőnek szép, tüzes, ábrándozó szeméi lesznek, melyek bátran versenyezhetnek bármely déli éghajlati nő szeméivel. Hogy használnak-e ezek a szerek, még nem tudjuk, de tény az hogy a zseniális feltalálónak nagyon sok „kunsaftja“ van.

— **A pacsiirta-utcai boszorkánykonyha.** Tornyosulnak a sötét felhők a pacsiirta-utcai esodadoktor feje felett. Nagy Imre rendőrbiztosnak az a felfedezése, hogy Tápai Mihály, a „esodadoktor“-nak elnevezett kuruzsló, Pap nevezetű szolgájával löport törtetett, amely felrobbant és papot összeégette, a rendőrhatalóságot erélyes el-

Járára indította. A kerületi orvos megvizsgálta Papot és több helyen súlyosabb égési és perzselési sérüléseket állapított meg. Pap azelőtt a Nyulason foglalkozott gyökerek ásásával. Ott fedezte fel a kuzsló és miután a gyökerek és füvek sajátosságaihoz értett, felfogadta két hét előtt laboratóriumába famulusának egy forint napidíj mellett. Hogy a lőport nem vadászati célokra, hanem valami gyanus keverék előállítására törette össze, azt a bűnvizsgálat kétségtelenül ki fogja deríteni. Mert most már a csodadoktor el nem fogja kerülhetni a törvényszék beavatkozását közveszélyes dolgaiba. A rendőrség elkobozott a pacsirta-utcai boszorkánykonyhából egy egész raktár mindenféle por- és folyadék-kotyvalékot, amelyeknek vegyelemzése rá fog vezetni a Tápai Mihály csodadoktorságának életet veszélyeztető voltára *Margittay* S. III. ker. r.-kapitány holnap délelőtt fogja kihallgatni a kuzslót, aztán átteszi az ügyet a kir. ügyészséghez. Hogy Tápainak az az ismeretes védekezése, hogy emberszeretete nem pedig a haszonlesés vezeteli működésében, mily gyenge alapon áll, jellemzi egy épen most kiderült újabb „gyógy-eset.” Egy *Deczkine* nevezetű konyári asszonyt eszméletlen állapotban találtak az utcán. Mikor a rendőr-orvos gondozása magához térítette elbeszélte, hogy régibb idő óta betegeskedik. Tápai a csodadoktor irt neki, hogy jöjjön be hozzá, ő majd meggyógyítja. Az asszony kapott az ajánlaton. A csodadoktor valami folyadékot itatott meg vele, a miből aztán még rosszabbul lett, úgyhogy utközben eszméletét is elvesztette. Az emberszerető csodadoktor pedig ezért a humánus tettért csak *tíz forint honoráriumot* merészelt követelni a konyári községi előjáróságától, miután az asszony, a ki egy szegény csikós felesége nem képes fizetni semmit. Azt hisszük, ennyi adat elég arra, hogy végre a középkorbeli sötét tégelytudóst ártalmatlanná tegyék.

— Tisztújító közgyűlés Nyiregyházán. Nyiregyházáról írja tudósítónk, hogy a tegnapi tisztújító közgyűlésen Beniczky Miksa volt képviselő ellen újból Benes László polgármestert választották meg a város polgármesterévé. Tiszti ügyész Hudák Károly, tanácsosok Bogár Lajos, Saáry Pál és Stem-pák Jenő lettek.

— Taiált csipkegallér. A II. ker. rendőrkapitánysághoz egy női csipkegallért vittek be, a melyet tegnap valaki a nagyerdei czukrászdában elhagyott.

— Gyorsfestő a dalsarnokban. A Bika nyári mulatójában tartós vonzerőt gyakorol az *Angelotti* dalsarnoka. A változatos, eleven műsor ma estétől kezdve egy új érdekes számmal gyarapodik, amennyiben Charles *Lamberti* hirneves gyorsfestő fogja bekötött szemekkel produkálni művészetét.

— Biciklis levélhordók. Julius elsej-től kezdve négy új bicikli fog Nagy-várad utcáin naponta megjelenni. A biciklik nemzetiszinre lesznek festve s rajtuk fúrge postások ülnek. Ezt a négy biciklis postást Schöpflin Agoston igazgató próbakép járattja s egyelőre levélkéz-besítéssel foglalkoznak. Ha a kerékpáros levélhordók beválnak, a kerület másik nagy városában Debreczenben is alkal-mazni fogják őket.

— Köszönetnyilvánítás. Alulírott hálás köszönetemet fejezem ki alulírott uraknak, növendékeim szülőinek, akik lehetővé tették nékem, hogy megrongált egészségem helyre-állítására céljából orvosom által javalt gyógy-fürdőt felkereshessem. Nemes keblű adomá-nyaikkal — nemes érzésű módon juttattak nekem oly összeget, hogy azzal gyógyfürdőbe mehetek. Ezen nemeskeblű urak közül külö-nös köszönet illeti Biederman József, Falk Lajos és Kellner Károly urakat, továbbá

Bakonyi Samu, Csengeri Ferencz, Glück Venczel, Halmágyi Sámuel, Rosenfeld Sala-mon, Schvarcz Vilmos butoros, Schvarcz Henrik, Steier Sámuel és Zelenka Sámuel urakat. S. M. izr. iskola tanító.

— Két pap egy temetésen. Berettyó-Ujfaluban tegnap temették el Magyar Mik-lósnét. A berettyó-ujfalui Magyarok nem csak névleg, hanem testtel, lélekkel magya-rok, a kik a görög-keleti hiten vannak. — E hitet vallotta a megboldogult is, ki meg-hagyta övéinek halálos ágyán, hogy teme-tésén ne csak a görög-keleti, hanem a re-formátus pap is fungáljon. A temetés tehát két pap részvevése mellett ment végbe. Szép példája mindenesetre a felekezeti tü-relmességnek, vagy egyetértésnek. Különben az ilyen temetés nem ritka a Sárát főváro-sában, a mi mutatja, hogy népünk milyen értelmes és józan gondolkozású.

— A polgári iövőházból. A tegnapi tartott lövészetnél díjat nyertek legjobb mélylövés-sel: *Baum* Miksa 4 koronát, legtöbb kör-lövészel: *Fürst* Ödön 2 koronát.

— Apró hírek. (Új vörös-kereszt fiókok.) Dr. Losonczy Álmós megyei t. főorvos leg-közelebb vöröskereszt egyleti fiókokat szer-vez Nánáson és Dorogon. — *(Óvodai vizsga.)* Tegnap délelőtt tartották meg a rózsatéri óvodában az évi vizsgálatot, mely szépen si-került. — *(Gyilkosok utban.)* Nyári Józsefet a késes-utcai rablógyilkost és Sörös Gergelyt, aki meg Hadházon ölte meg a testvérét, hogy az övé lehessen a sógorője szerelme — a debreczeni fogházból elszállították az illavai fegynázba. Mindketten életfogytiglani rab-ságra vannak ítélve. — *(Bőr-tolvaj.)* A köz-vágóhidnál nagyobb lopásnak jöttek a nyo-mára. A Kolb Lázár kocsisa Bot Péter, a szárító padlásról apródonként ellopott 200 frt értékű marha bőrt. — *(A nádudvari zavar-gás)* ügyében Harsányi Gusztáv vizsgáló bíró több napon át ismét a helyszínen folytatja a vizsgálatot. — *(Pinczerek nyugdíjazása.)* A debreczeni betegsegélyző pénztár a jövő hónapban Budapesten tartandó orsz. pinczér kongresszusra Hauer Bertalant, Kovács De-zsőt és Vetéssy Bélát küldi fel. *(Kinevezés.)* *Dégenfeld* József gróf főispán *Király* János r. bejelentőhivatali napdíjast ugyanazon hiva-talhoz irodatisztá névezte ki.

x Elvesztett 20 koronás arany. A közgaz-dasági banktól a sas-utczán keresztül haladva egész a Kossuth-utczán levő ev. ref. felsőbb leányiskola 5-6 felső osztály vizsga alkalmával a teremben elvesztett egy 20 koronás arany: a szíves megtaláló jelentkezzen a ki-adó hivatalban ahol illő jutalomban részesül.

Mulatságok.

*** Az iparos-kör mulatsága.** Az iparos-kör tegnap este tartotta meg a „Margit“-fürdő dísztermében nyári mulatságát. Ezutal nem gyűlt össze oly nagy közönség, mint máskor, azonban, akik ott voltak, kellemesen mulattak. Az első négyest hatvan pár tánc-zolta. A szép mulatságon jelen voltak: *Leányok*: Ács Emma, Kulcsár Erzsike. *Redig* Erzsike, *Radeczky* nővérek, *Molnár* nővérek, *Erdélyi* Mariska, *Vida* Irénke, *Kertész* Lizike, *Sulina* Gizella, *Osino-vitz* Róza, *Fehér* Róza, *Fuchsz* Irma, *Kazla* Ilona, *Szendy* Ilona, *Gombos* Juliska, *Ormós* Nővérek, *Horváth* Erzsike, *Korpási* Juliska, *Asszonyságok*: Ács Imréné, Kulcsár Ist-vánné, *Redig* Eduárdné, *özv. Radetzky* Jó-zsefné, *Reisz* Henrikné, *Jóndon* Györgyné, *Kovács* Istvánné *Erdélyi* Sándorné, *Náday* Rezsóné, *Horváth* Jánosné, *Biczó* Gyuláné, *Bauer* Ignáczné, *Gorzsás* Sándorné, *özv. Surina* Mihályné, *Trnka* Gotliebne, *Dorz* Hugóné, *Kozla* Mihályné, *Balla* Mihályné, *Ormós* Andrásné, *Jacsek* Józsefné, *Molnár* Ambrusné, *Korpási* Dánielné. A mulatság a Magyar testvérek kitünő, kellemes zenéje mellett a reggeli órákig eltartott.

Törvényszék.

*** A bodvavölgyi viczinális.** A híres viczinális vasut miatt, a mint ismeretes, *Szabó* József miskolezi ügyvéd és *Miklós* Gyula volt borsodi főispán kölcsönösen különféle büntetendő eselekménnyel vá-dolták egymást. A debreczeni törvényszék a melyet az igazságügyminiszterium a feljelentések elbírálására delegált, úgy Szabó, mint Miklós Gyula ellenében meg-szüntető határozatot hozott. A felek mind-egyike bejelentette, hogy e határozat ellen felebbezéssel él, de a törvényes nyolcz napi határidőt kevesli felebbezése elkészítésére. A bíróság méltányolva az előterjesztett kérelmet, június hó 30-ig szóló halasztást adott a felebbezések be-nyújtására.

*** A nádudvari zendülés.** Mikor a szo-cziáldemokraták kongresszust tartottak a pünkösdi ünnepek alatt Budapesten, ugyan-akkor véres zendülés színhelye volt Nád-udvar. A földmives nép, heteken át tar-tott bujtogatás után, ellene szegült a hatóságnak s a esendőrség a tömeg közzé lőtt. A szomorú eredmény ismeretes: egy földmives holtan terült el a földön, töb-ben pedig súlyosan megsebesültek. A deb-reczeni törvényszék az izgatók közül többeket vizsgálati fogságba helyezett. Ezek nevében dr. *Pollacsek* Sándor buda-pesti ügyvéd a határozatot megfellebbezte a kir. táblához, egyúttal valamennyinek a szabadlábra helyezését is kérve.

*** A nagy leleplező.** Ferentzy István nyug. pénzügyi hivatalnok, aki a deb-reczeni kir. törvényszék előtt lefolyt rá-galmazási és becsületsértési pörének tár-gyalására a budapesti lapok nyílterében meginvitálta az összes hazai hírlaptudó-sítókat, nem nyugszik a törvényszék marasztaló ítélete után sem. Tegnap a Pesti Hírlapban megint nyilatkozik és nyilatkozatában, melynek éle Leitgeb Imre ellen irányul, — a debreczeni tör-vényszék ítéletét ismerőseinek elbírálására bizza.

CSARNOK.

Nü hitéhez és szerelméhez.

Regény.

Zschokke elbeszéléséből átdolgozta:

Mérő V. Béla.

(Folytatás.)

17.

És mialatt a rideg megfontolás pa-rancsát tollába diktálta, hogy az erénynek első nagy áldozatát meghozza, levelében áradozott a szerelem legünnepélyesebb esküitől. Pillanatnyi eltántorodásában ha-zudozta, hogy titkos szenvedély rágódik rajta és menyországát csupán az ő szerel-mében látja. Kérte, könyörgött, hogy ne engedje őt elbukni és lelkesen festette lelkük boldogságát távol egymástól kép-zeleto elé.

Készen volt. Akkor izgatottan felug-rrott és át meg átolvasta amit irt.

Elszakította darabokra.

Leült ismét asztalához és új levélbe fogott. Mikor azzal is készen volt, rájött, hogy ugyanazt írta amit előbb.

Újra elszakította.

Ismeretlen erő akarata ellenére hur-czolta őt a bün ösvényére, amelytől lelke hiába borzongott.

Hangosan megesküdtött, hogy még ma vissza fog utazni Nimesbe és lábai soha többé át nem fogják lépni Montpel-lier határát, de magában azt fogadta meg, hogy a bájos, boldogtalan fiatal asszonyt soha se hagyja el, esüggni fog rajta, még ha csókjaiból elkerülhetlen halált szivna is fel.

Mintha két külön lélek egyenlő erővel és hatalommal küzdene bensejében.

Végül is a megfontolás ellankadva hanyatlani kezdett és a mindent elnyelő vonzalom győzött a kötelesség érzetén. Károly elhatározta, hogy Bertolonnéhoz fog sietni. Azonban ismerjük el, hogy ezt az elhatározását az a gondolat szülte, hogy talán Bertollonné is szemrehányásokkal kinezta magát gyengesége miatt, talán ő is arra gondol, hogy szerelme tárgyától és a várostól távol tartsa magát.

Ezt Károly nem akarta engedni. Visszaakarta őt tartani, elakarta oszlatni aggályait és szerelmük megengedhetőségét védeni.

Felugrott és az ajtó felé sietett.

De lelkiismerete gunyosan szólalt meg:

— Tehát mégis a bünt választod?

Mégis feladod a becsületesség sokáig megtartott benső dicsőségét?

Bűnös szerelme ellen újabb erő támadt fel — a hit. Vallásának alapelvei fennhangon kiáltották: „*Légy tiszta mint az Ur és maradj úgy!*”

Károly nem tudta fülét bedugni e benső szózat elől.

— Csak ez a nap és ez a vihar vonuljanak el, akkor meg leszek mentve! — biztatta magát.

Ez a vallásos érzület felemelte bukó lekét.

Légy tiszta mint az Ur — ez a gondolat vad érzelmei között utat tört bensejében és visszatartotta legalább attól, hogy Bertollonnét rögtön meglátogassa.

De a benső harc ezzel még nem dönt el. A hitből eredő ellenállás csak fokozta a szenvedélyből eredő vágyat, úgy hogy csaknem kigunyolta vallásosságát, Ekkor felnyitott az ajtó. Bertollon lépett be.

Károly elhalaványult.

— Hogyan nézsz ki, barátom! Roszszul érzed magad? kérdé a belépő résztvevőn, kezét nyújtva barátjának.

Károlynak nem volt bátorsága elfogadni az eléje nyújtott kezét.

— Mi bajod? Tekinteted zavart. Milyen halvány vagy!

Károly nem volt képes választ adni.

— Fel kell fedned előtte a történeteket! — unszoló lelkiismerete. — Mondj meg mindent neki, a férjnek, akkor örök válaszfalat huztál neje és magad között, tiszta maradsz, nem leszel hitvesesábitó, árulója legnagyobb jótévődnök, megcsalója leghivebb barátodnak!

— Bertollon bocsáss meg, szánj, végtelenül boldogtalan vagyok, mert szeretem nődet! — kiáltott fel hirtelen, félve, hogy nem lesz képes vallomását befejezni.

De alig hangzott el az utolsó szótag, már a megbánás vett rajta erőt.

Késő volt. Megtörtént. A férj tudott mindent.

Rémület lepte el, de ugyanakkor felmelegítette az az érzés, hogy immár megvan mentve a bünbeeséstől.

(Folyt köv.)

V e g y e s .

Válasz.

Panaszkodol: ritkán írok

A távolból levelet

S azt hiszed, hogy lelkem már-már

Hütellenül elfeled.

Ne panaszkodj' s azt se hidd, mert

Napom vagy s én csillagod —

A mióta csodás szemed

A lelkembe ragyogott.

Az a bűvös, nefelejtsek,

Melynek nicsen párja más,

Mely, hogyha még elborul is,

Ugy is csupa — ragyogás.

S te vagy az én legszebb hitem,
Reménységem, mindenem:
Vágyam, álmom, czélom, üdvöm,
Isten után — Istenem.

S az is maradsz . . . így van az már
Réges-régen megírva,
Nem fakuló, elavuló,
Semmit érő papírra.

Fönn, az égen legragyogóbb,
Legtündöklőbb csillagra,
Abba irta lángbetűkkel
A Teremtő jó maga.

Ne panaszkodj' hát, hogy ritkán
Írok hozzád levelet

S azt se hidd, hogy lelkem már-már
Hütellenül elfeled.

Kovácsi Kálmán.

(Az angol királynő) hatvanéves uralkodása alatt túlélt: 1. a titkos tanácsnak mindama tagját, akik 1837-ben életben voltak. 2. Az összes pereket, akiknek már 1837-ben megvolt az a rangjuk, a Earl of Dornley és Earl Nelson kivételével, az első akkor tíz, másik 14 éves volt. 3. az alsóház valamennyi tagját, a kik már királynő trónléptekor képviselők voltak, csak Gladstone, Villiers, a northumberlandi herceg a monboroughi herceg. Earl of Mensfield és John Temple Leader él még. 4. Tulélt 11 lordkancellárt, 10 miniszterelnököt, 5 canterburyi érseket, 6 yorki érseket, 5 főparancsnokot, minden herezget és herezegnőt, márkít és márkínőt, a kik már 1837-ben viselték ezt a czímet, 6. a jockey-klub minden tagját az Egyesült Allamok 18 elnökét. Canada 10 alkirályát, India 15 alkirályát és Franciaországban a kormány élén 1 királyt, egy császári és hat köztársasági elnököt látott.

(Emlékezés.) Emlékezel még barátom, hogy nemrégiben husz forintot pumpoltál ki tőlem? Oh, hogy ne emlékezném! Légy meggyőződve róla, hogy te volnál az első, a kit újból felkeresnék, ha megint zavarba jövök.

(Mentő gondolat.) Izsákot, ki feleségével az erdőn átutazik, hirtelen rablók támadják meg. Pénzt vagy életet! szólnak egyszerre. Az életet? Vegyék el a feleségemet, ő az én életem!

(Mindig elégedetlen.) Látod Sárám, — szól a parvenü terménykereskedő nejehez, kit először vitt tengeri fürdőbe — ez a tenger! Az asszony, ki természetesen csak a látó határon belül lát, elégtelenül kiált fel: Istenem, én sokkal nagyobboknak képzeltem el.

(Egyről másról.) Chulalonkorn sziami király, szombaton délután Budapestre érkezett s néhány napig itt tartózkodik. Még az nap megnézte a királyi várpalota termeit, a királyi várkertet, az építkezést a várpalota új részein s járt a Margitszigeten is. Tegnap a muzeumot, az akadémiát, a kuria és az új parlament épületét tekintette meg, délután Darányi miniszterrel különvonaton Gödöllőre ment, ma pedig a földművelésügyi miniszterrel és Perczel Dezső belügyminiszterrel szintén külön vonaton Bábólnára és Kisbérre fog kirándulni. A sziami király itt tartózkodása egyelőre keddig volt tervezve, azonban Budapest szépsége oly kedvező hatással volt ő felségére, hogy programján változtatott s elhatározta, hogy itteni tartózkodását egy nappal meghosszabbítja. — Brassai Sámuel temetése Kolozsvárott páratlan fényvel folyt le. Képviselve volt több törvényhatóság, a kolozsvári összes tudományos testületek, a tudományos akadémia, az erdélyi irodalmi társaság, valamennyi erdélyi unitárius egyház.

A boldogultat az unitárius egyház. A boldogultat az unitárius templomból temették. hgl Ferencz József püspök gyászbeszédet mondott. A menet valamennyi felekezet harangjainak zugása közt vonult a temetőbe, hol az egyetem részéről Farkas Gyula dékán az unitáris iskolák nevében Kozma tanfelügyelő bucsuztatta el. — Brankovics György szerb patriárka, karlóczai érsek, belépett az Ugron Gábor által alapított Nemzeti Szövetség alapító tagjainak sorába. — Hódmezővásárhelyen ma újból megkezdtek Jäger Mari és társai bünpörének tárgyalását, a melyet márcziusban Muskó Sándor törvényszéki elnök halála szakított félbe. — Bernátó a sajtóságos aranyember, aki néhány nappal ezelőtt dőlt akarattal hullámsírba, a világ minden részében kifosztott zsebű embereknek kívül még néhány eredeti furcsaság emlékét is hagyta maga után. Nem utolsók ezek sorában Barnato édes gyermekei, akiknek keresztnevéhez hasonló nevű gyermek aligha akad a kontinensen. Egy fia és egy leánya gyászolják. A leányt Leah Primrose-nak hívják, Barnato híres első aranybányájáról. A fia neve Ludas Rosebery. Ludas az a telivér ló, mely Rosebery lord tulajdonában két évvel ezelőtt megnyerte a nagy angol derbyt. — A belügyminiszter egy felmerült konkrét esetből kifolyólag kimondotta, hogy a magyar jog szerint a nő nemessége át nem ruházható. — A gyulai törvényszék tíz évi fegyházra ítélte Mikó János endrődi lakost, mert saját gyermekét bölcsőjéből kirántva, bestialisan — felesége előtt — földhöz vágta, mondván: „halj meg nyomorult, bűnben fogantattál.” Feltékenységével védekezett. — Maklár és Kis-Tálya heves megyei faluk határában nagyon elszaporodott az olasz sáska s elpusztítással fenyegeti nemcsak a községek vetését, hanem az egész környékét.

Szerkesztői posta.

n. Akos. Ön azt kérdi, mi az az astropotografia? Néhány szóval elmondva: a csillagos égbolt lefényképezése. Az óriási munkát, mely közel egy évtizedet vesz igénybe, a csillagászok megosztották maguk közt, úgy, hogy (ha jól emlékszünk) 22-24 csillagda dolgozik rajta, az égboltozat azon részét kapván feldolgozásra osztályrészül, melyet a csillagda geographiai fekvése határoz meg. Büszkéek lehetünk reá, hogy a korszakotalkotó műben egy magyar ember is részt vesz: Weinek László, a prágai observatorium nagy-növű tudósa, bár megbízás nélkül az ó-nyalai csillagda is igen sikerült fényképeket állított elő. Ezen uton, a szabad szemmel látható cca 6,000 csillag helyett több mint 25,000.000 csillag térképezhető le, de ezen anyag oly óriási, hogy feldolgozása legalább 300 kötetet tenne ki. Azért a térkép csak korlátolt számú csillagot vesz fel, (a 11 rangú csillagokig) de még így is közel másfélmillió csillagot foglal magában a jegyzék, a hozzávaló méretszámokkal és helyzetmeghatározással.

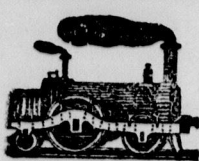
N. N. Hogy mennyasszonyát mily könyvvel ajándékozza meg. Kényes dolog ebben tanácsot adni, mert egyetlen nős referensünk papucs alatt van s így nézette nem elfogulatlan. Támaszkodva azonban az általános tapasztalatra, úgy véljük, hogy ha menyasszonya holdsugárról, tündéralmokról, idealizmusról beszél Önnek, akkor nagy szükség van egy jó szakácskönyvre. Ha ellenben őt a tűzhely körül látta már foglalatokodni, akkor bátran megveheti neki Tompa Virágregét.

Pisze. Az nem áll; azt csak vetélytársnője mondhatta kegyednek, hogy a pisze orrhoz nem illik a tudomány. Sőt ellenkezőleg, az amerikai nő-békebirák a világot sem tennének fel pápaszemet, hacsak nem pisze az orruk.

K. D. Verseit áttettük a főkapitánysághoz.

Korong. A gyász. Az utolsó fillér. Ön szemmel láthatólag halad. Még megérjük, hogy egyszerűen azt izenhetjük: nem közölhető.

Carmen. Végtelen sajnáljuk, a levél nem érkezett be a lap zártáig.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1897. május hó 1-től
— Egység vasuti idő szerint. —

Debreczen—Budapest (M. áll. v.-tól.)			
Debreczenből indul	Vonat	Érkezik	
P.-Ladány* - - 12.— déli	Vegyesvonalat	1.28 délután	
P.-Ladány - - 3.48 délután	Tv. sz. sz.	5.24 délután	
P.-Ladány - - 8.15 este	Személyvonalat	9.45 este	
Budapest - - 8.53 reggel	Gyorsvonalat	1.50 délután	
Budapest - - 12.36 délután	Személyvonalat	8.10 este	
Budapest - - 10.37 este	Személyvonalat	5.45 reggel	
Debreczen—M.-Sziget			
Királyháza - - 5.30 reggel	Gyorsvonalat	1.— délután	
M.-Sziget - - 3.08 reggel	Személyvonalat	9.50 délelőtt	
M.-Sziget - - 4.07 délután	Személyvonalat	11.— este	
M.-Sziget - - 6.59 délután	Gyorsvonalat	11.40 este	
M.-Sziget - - 7.58 este	Tv. sz. sz.	8.08 reggel	
Debreczen—Szerencs			
Szerencs - - 8.25 reggel	Személyvonalat	11.26 délelőtt	
Szerencs - - 4.02 délután	Személyvonalat	7.07 délután	
Szerencs - - 8.10 este	Személyvonalat	11.— este	
Debreczen—Füzes-Abony			
Füzes-Abony 4.42 reggel	Vegyesvonalat	10.24 délelőtt	
Füzes-Abony** 4.12 délután	Vegyesvonalat	7.56 délután	
Debreczen—Nagy-Léta—Vértés			
N.-Léta—Vértés 8.35 reggel	Vegyesvonalat	10.46 délelőtt	
N.-Léta—Vértés 4.17 délután	Vegyesvonalat	6.20 délután	
Debreczen—Büd-Szt-Mihály—Tisza-Lök			
B.-Szt-Mihály 5.28 reggel	Vegyesvonalat	8.58 reggel	
B.-Szt-Mihály 3.57 délután	Vegyesvonalat	6.58 délután	

* Minden kedden
** Csak Tisza-Füredig.

Bérkocsik díjszabályzata.

	Két lovas	Egy lovas
I. Napszámra:		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	5	3
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig	3	2
II. Óraszáma.		
Fél órára	—40	—30
¼ órára	—60	—45
Egy egész órára	—80	—60
Minden következő órára	—40	—30
Az utolsó órán túl felőrára v. kevesebb időre	—20	—15
III. Egyes járatokért.		
Megállapodás és visszamenet nélkül a város sorompóin belül.	—50	—30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetéseknél (valláskülönbőség nélkül), ha a végtisztesség a templomban történik.		
▲ temetőbe ki és vissza	2	1.40
▲ háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza	1.20	—80
▲ színházba menet	—60	—40
▲ színházból jövet	—80	—60
Bármely vasuti indóház vagy raktárhoz nappal menet vagy jövet kézi táskával	—50	—30
Éjjeli menet vagy jövet kézi táskával	—80	—60
▲ kocsis mellé elhelyezett minden darab málna után külön 10 kr. díj jár.		
▲ kocsisok, vagy csónakázó tóhoz, cukor-gyár, légszesz-gyár, kertészeti egylet és gőzmalomhoz menet vagy jövet	—50	—30
Menet és visszajövet egy órai várakozással	—80	—60
▲ nagyerdői fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldéhez menet vagy jövet	—50	—30
Menet és jövet egy órai várakozással	1	—70
Minden következő órára	—60	—40
Külső barom- és lóvásártérre oda és vissza egy órai várakozással	1.20	—90
Minden következő órára	—40	—30
Katonai laktanyához és katonai kórházhoz menet vagy jövet	—50	—30
Menet és visszajövet 1 órai várakozással	—80	—60
Minden további órára	—40	—30

▲ díjak reggeli 6 órától esti 9 óráig számítanak.

Kiadó és laptulajdonos:
„Csokonai“ nyomda és kiadó részvénytársaság.
Felelős szerkesztő: Zoltai Lajos.

Nyilttér.*) Értesítés.

T. patiensimet ez uton értesitem, hogy 5 napi távollétem után hazaérkeztem és a szokott rendelő órákban ismét rendelkezésökre állok.

Debreczen, 1897. június 28.

Dr. Zichermann Adolf,
fogorvos Kossuth-utca.

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Menyasszonyi kelengyék:
női kész fehérnemű,
ágy fehérnemű,
ebédlő- és uzsonna terítékek,
zsebkeendő és harisnyák
gyári nagy raktára

Kunz József és Társa

555-100-64 czégnél a)
Kistemplom-bazár.

241.

Az „ISTVÁN“ gőzmalom társulat
örleményeinek

ÁRJEJYZÉKE

saját raktárában.

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malomgyűlésen megállapított s 1887. évi június 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállítási módozatokra vonatkozó egyezmények szerint.

Kötelezettség és engedmény nélkül készpénzfizetés mellett.

ZSÁKKAL EGYÜTT.

	100 kiló
A. Asztali dara nagyszemű	15.80
B. " " apró szemű	15.20
0. Királyliszt	15.—
1. Lángliszt kivonat	14.60
2. Elsőrendű zsemlyeliszt	14.20
3. Zsemlyeliszt	13.80
4. Elsőrendű kenyérliszt	13.40
5. Közép kenyérliszt	13.—
6. Kenyérliszt	12.80
7. Barna kenyérliszt	11.80
8. Takarmányliszt	8.40
11. Finom korpa zsákkal	4.—
11. " " zsák nélkül	3.80
12. Durva korpa zsákkal	3.60
12. " " zsák nélkül	3.40
Csirke buza zsák nélkül	3.—

A zsákok súlytartalma — teljsulyt tiszta súlynak véve.

A. B. 0—6 számig	85 kiló
7. és 8. szám	70 "
11. 12.	50 "

Debreczen, 1897. június 27. 629-2-1

Jó jövedelmező állás.

Elsőrendű biztosító intézet, mely népszerű és kedvező biztosításai által már nagyszerű eredményekre tett szert, oly, a jobb társasághoz tartozó uri emberekkel szándékozik összeköttetésbe lépni, kik képesek felügyelőnek nagyobb ügyletek megkötését megkönyebbiteni. Urak, kiknek megfelelő összeköttetés-i vannak a jobb módú közönséggel és hajlandók a társaság képviselőit támogatni, már néhány heti eredményes tevékenység után tekintélyes havi fizetés biztosítottatik. 622-6-4

Szíves ajánlatok „Jó kereset“ jelige alatt
Friedenstein és Társa hirdetési irodájához
Budapest, Teréz-körút 3. sz. a, ezimzendő.

MAYPOLE SOAP

fest minden színben és árnyalatban.

Ezen világhírű szappan **15 perc alatt** egy kevés forró vízzel ruhát, blouzt, gallért, selyemszövetet, bársonyt, satint, cretonnt, batiztot, gazét, inget, harisnyát, zsebkeendőt, keztyűt, szalagot, csipkét, stb. bármilyen színre fest; minden ruhát ujja varázsol; a festés színtartó, nem fakul, mérgegmentes, a szövetet nem rontja. **Egy drb. 40 kr. (fekete 50 kr.)** ez egy női bluzra elég. Minden darabhoz használati utasítás van mellékelve.

— Szabadalmazva az egész világon. —

The Maypole Company Limited, London.
Vezérképviselőség Osztrák Magyar Monarchia, Balkánállamok, Török- és Görögország részére:

Sonnenschein Lipót
Budapest, Arany János-utca 15. sz.
Kapható: 545-10-5
Debreczenben: **Benyáts Emil** czégnél.

6607. 6649. 6807.
1897

Árverési hirdetmény.

Debreczen szab. kir. város Tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a városház alatti 18—19 és 20 számú eddig Emerich Arnoldné (Faller Gyula) által bérelt bolthelyiségek az 1897. év Julius 15-től 1903. Május 1-ig terjedő idő tartamra a **f. évi június hó 30-dik napján** délelőtt 9 órakor a városház kis tanácstermében másodizben tartandó nyilvános árverésen bérbe adatni fognak.

Az árverési feltételek a város számvevői hivatalánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Árverelni szándékozóknak tartoznak a kikiáltási ár 10%-át bánatpénzül készpénzben az árverező bizottság kezébe letenni.

Debreczen, 1897. június 27-én.

A városi tanács.

628-2-2